2024/1717

20.6.2024.

UREDBA (EU) 2024/1717 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 13. lipnja 2024.

o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (e) te članak 79. stavak 2. točku (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([3]),

budući da:

(1) Unija u skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) obuhvaća područje slobode, sigurnosti i pravde bez nadzora unutarnjih granica, na kojem je osigurano slobodno kretanje osoba zajedno s odgovarajućim mjerama u pogledu nadzora vanjskih granica, azila, useljavanja te sprečavanja i suzbijanja kriminala.

(2) Stvaranje područja u kojemu je osigurano slobodno kretanje osoba preko unutarnjih granica jedno je od glavnih postignuća Unije. Važno je da normalno funkcioniranje i jačanje tog područja, koje se temelji na povjerenju i solidarnosti, bude zajednički cilj Unije i država članica koje su pristale sudjelovati u njemu. U tom pogledu privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama trebalo bi biti iznimka i koristiti se samo kao krajnja mjera, prema potrebi podložno savjetovanju i suradnji između predmetnih država članica i Komisije kao čuvarice Ugovorâ..

(3) Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća (Zakonik o schengenskim granicama) ([4]) utvrđena su pravila kojima se uređuje kretanje osoba prema području bez nadzora unutarnjih granica i iz njega („schengensko područje”) te između država članica koje su dio schengenskog područja.

(4) Posljednjih je godina schengensko područje izloženo dosad nezabilježenim izazovima koji zbog svoje prirode nisu ograničeni na državno područje samo jedne države članice. Zbog tih je izazova došla do izražaja činjenica da je očuvanje javnog poretka i sigurnosti u schengenskom području zajednička odgovornost koja iziskuje zajedničko i koordinirano djelovanje država članica te djelovanje na razini Unije. Naglašeni su i nedostaci postojećih pravila kojima se uređuje funkcioniranje schengenskog područja na vanjskim i unutarnjim granicama te potreba za izradom snažnijeg i čvršćeg okvira kojim bi se omogućivao učinkovitiji odgovor na izazove s kojima se suočava schengensko područje kako bi se ojačalo uzajamno povjerenje i solidarnost te osiguralo da se pri prelasku unutarnjih granica osobe, bez obzira na njihovo državljanstvo, ne kontroliraju, a istodobno državama članicama omogućilo da učinkovito odgovore na izazove s kojima se suočavaju.

(5) Nadzor državne granice na vanjskim granicama nije samo u interesu države članice na čijim se vanjskim granicama on provodi, već je u interesu svih država članica koje su ukinule nadzor unutarnjih granica i čitave Unije. Države članice obvezne su osigurati visoke standarde upravljanja svojim vanjskim granicama, među ostalim primjenom pojačane suradnje službenika graničnog nadzora, policije, carine i drugih relevantnih tijela. Unija pruža aktivnu

([1]) SL C 323, 26.8.2022., str. 69.
([2]) SL C 498, 30.12.2022., str. 114.
([3]) Stajalište Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 24. svibnja 2024.
([4]) Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

potporu pružanjem financijske potpore putem relevantnih agencija Unije te upravljanjem mehanizmom evaluacije i praćenja schengenske pravne stečevine uspostavljenim Uredbom Vijeća (EU) 2022/922 ([5]). Potrebno je ojačati pravila koja se primjenjuju na vanjskim granicama kako bi se bolje odgovorilo na nove izazove koji su se nedavno pojavili na vanjskim granicama.

(6) Europsko integrirano upravljanje granicama temelji se na četverorazinskom modelu za nadzor pristupa uspostavljenog Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]). Nadzor državne granice, uključujući mjere za olakšavanje zakonitih prelazaka granice, jedna je od ključnih sastavnica europskog integriranog upravljanja granicama. Kako bi se spriječio i otkrio prekogranični kriminalitet na vanjskim granicama, posebno krijumčarenje migranata, trgovina ljudima i terorizam, države članice zajedno s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu uspostavljenom Uredbom (EU) 2019/1896 trebale bi provoditi europsko integrirano upravljanje granicama na temelju četverorazinskog modela za nadzor pristupa.

(7) Pandemija bolesti COVID-19 pokazala je da zbog prijetnji javnom zdravlju mogu biti potrebna ujednačena pravila o ograničenju putovanja državljana trećih zemalja u Uniju. Donošenje neujednačenih i različitih mjera na vanjskim granicama za suočavanje s takvim prijetnjama negativno utječe na funkcioniranje cijelog schengenskog područja, smanjuje predvidljivost za putnike iz trećih zemalja i međuljudske kontakte s državljanima trećih zemalja. Kako bi se schengensko područje pripremilo za buduće izazove sličnog opsega kao pandemija bolesti Covid-19, trebalo bi uspostaviti novi mehanizam kojim bi se omogućilo pravovremeno donošenje i ukidanje koordiniranih mjera na razini Unije. Novi mehanizam na vanjskoj granici trebao bi se primjenjivati u slučaju izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera s ozbiljnom prekograničnom prijetnjom zdravlju, koje je Komisija priznala na razini Unije ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2022/2371 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]), uzimajući u obzir informacije nadležnih nacionalnih tijela.

(8) U slučaju izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera mehanizmom bi trebalo predvidjeti donošenje provedbene uredbe kojom se utvrđuju privremena ograničenja putovanja, uključujući ograničenja ulaska i minimalna privremena zdravstvena ograničenja, te uvjeti za njihovo ukidanje. S obzirom na politički osjetljivu narav takvih ograničenja koja se odnose na pravo ulaska na državno područje država članica, provedbene ovlasti za donošenje takve provedbene uredbe („provedbena uredba") na temelju prijedloga Komisije trebalo bi dodijeliti Vijeću.

(9) U skladu s primjenjivim obvezama na temelju prava Unije i međunarodnog prava ulazak u Uniju trebao bi uvijek biti dopušten građanima Unije i državljanima trećih zemalja koji, na temelju sporazumâ između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i tih trećih zemalja, s druge strane, uživaju jednaka prava na slobodno kretanje kao i građani Unije i članovi njihovih obitelji. Osobama s boravištem u Uniji trebalo bi također uvijek dopustiti povratak u Uniju, posebno u državu članicu u kojoj zakonito borave. Provedbenom uredbom trebalo bi utvrditi minimalna privremena zdravstvena ograničenja kojima bi te osobe mogle podlijegati. Kad je riječ o državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u Irskoj, države članice trebale bi na osnovi uzajamnosti dopustiti tim osobama sa zakonitim boravištem da se vrate u Irsku tranzitom preko državnog područja država članica. Irska se poziva da uskladi svoju nacionalnu politiku s ograničenjima putovanja u Europsku uniju. Provedbena uredba trebala bi sadržavati sve potrebne elemente kako bi se osiguralo da ograničenja putovanja budu učinkovita, ciljana, nediskriminirajuća i razmjerna epidemiološkoj situaciji koja se razvija. U njoj bi trebalo utvrditi, ako je to potrebno zbog prirode izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera, kategorije osoba na obveznom putovanju navedene u dijelu B Priloga XI. koje treba izuzeti od ograničenja ulaska i utvrditi uvjete pod kojima bi trebalo biti moguće iznimno uvesti ograničenja putovanja za te putnike. Osim toga, ili umjesto toga, u provedbenoj uredbi trebalo bi utvrditi sva polazišna zemljopisna područja ili polazišne treće zemlje za koje bi se mogle primjenjivati posebne mjere u pogledu putovanja i utvrditi postupak za periodično preispitivanje situacije i ograničenja putovanja na temelju objektivne metodologije i objektivnih kriterija primjenjivih na taj postupak uključujući, osobito, epidemiološku situaciju. U provedbenoj uredbi mogli bi biti utvrđeni uvjeti pod kojima putovanje može biti dopušteno, kao što su zahtjevi u pogledu testiranja, karantene, samoizolacije ili sve druge odgovarajuće mjere kao što je zahtjev u pogledu ispunjavanja obrasca za lociranje putnika ili registriranja drugim alatom za praćenje kontakata,

([5]) Uredba Vijeća (EU) 2022/922 od 9. lipnja 2022. o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013 (SL L 160, 15.6.2022., str. 1.).

([6]) Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

([7]) Uredba (EU) 2022/2371 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU (SL L 314, 6.12.2022., str. 26.).

posebno s obzirom na sustave Unije osmišljene radi olakšavanja putovanja u sigurnim uvjetima, kao što su sustavi digitalnih potvrda. Provedbenom uredbom bi se, prema potrebi, mogao uspostaviti i mehanizam kojim bi se omogućilo poduzimanje dodatnih mjera u slučaju dramatičnog pogoršanja epidemiološke situacije u jednom geografskom području ili više njih.

(10) Djelotvornost ograničenja putovanja u Uniju temelji se na primjeni jedinstvenih pravila na treće zemlje i državljane trećih zemalja. Primjenom jedinstvenih pravila putem provedbene uredbe trebala bi se osigurati zaštita javnog zdravlja i time očuvati funkcioniranje tog područja bez nadzora unutarnjih granica. Države članice mogle bi donijeti stroža privremena zdravstvena ograničenja i druga povezana ograničenja od onih utvrđenih u provedbenoj uredbi pod uvjetom da takva ograničenja ne utječu negativno na funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica. Osim toga, države članice mogle bi uvesti ograničenja putovanja ako se ne donese provedbena uredba. Provedbenom uredbom trebalo bi uzeti u obzir posebnu situaciju prekomorskih zemalja ili područja iz članka 355. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) navedenih u njezinu Prilogu II.

(11) Tranzit unutar Unije za građane Unije i članove njihovih obitelji te za određene kategorije ključnih putnika ne bi trebao podlijegati privremenim zdravstvenim ograničenjima za putovanja do njihovog konačnog odredišta. Nakon dolaska na konačno odredište trebala bi se primjenjivati sva privremena zdravstvena ograničenja koja se trebaju primjenjivati.

(12) Potrebno je i ojačati pravila i zaštitne mjere u pravu Unije kako bi se državama članicama omogućilo brzo djelovanje u borbi protiv situacija instrumentalizacije migranata. Takvu instrumentalizaciju trebalo bi tumačiti u smislu članka 1. stavka 4. točke (b) prve rečenice Uredbe (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]). Situacije u kojima su neprijateljski nedržavni akteri uključeni u organizirani kriminal, osobito krijumčarenje migrantima, ne bi se trebale smatrati instrumentalizacijom migranata ako cilj nije destabilizirati Uniju ili određenu državu članicu. Nadalje, humanitarna pomoć ne bi se trebala smatrati instrumentalizacijom migranata ako cilj nije destabilizirati Uniju ili određenu državu članicu.

(13) Kad je riječ o Cipru, Uredbom Vijeća (EZ) br. 866/2004 ([9]) predviđaju se posebna pravila koja se primjenjuju na crtu razgraničenja između područja u kojima Vlada Republike Cipra izvršava stvarnu kontrolu i u kojima ona ne izvršava stvarnu kontrolu. Iako ta crta razgraničenja nije vanjska granica, situaciju u kojoj treća zemlja ili neprijateljski nedržavni akter potiče ili olakšava kretanje državljana trećih zemalja preko te crte razgraničenja trebalo bi smatrati instrumentalizacijom.

(14) Osobito, u slučaju instrumentalizacije predmetna bi država članica, prema potrebi, trebala moći ograničiti pogranični promet na najmanju mjeru privremenim zatvaranjem nekih graničnih prijelaza uz istodobno jamčenje stvaranog i djelotvornog pristupa postupcima međunarodne zaštite. Pri donošenju svake takve odluke potrebno je uzeti u obzir je li Europsko vijeće potvrdilo da se Unija ili jedna ili više njezinih država članica suočava s instrumentalizacijom migranata. Nadalje, u okviru takvih ograničenja u potpunosti bi trebalo uzeti u obzir prava građana Unije, državljana trećih zemalja koji su korisnici prava slobodnog kretanja na temelju međunarodnog sporazuma, državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom na temelju nacionalnog prava ili prava Unije i državljana trećih zemalja koji imaju vize za dugotrajni boravak te članova njihovih obitelji. Ta se ograničenja trebaju primjenjivati i na način kojim se osigurava poštovanje obveza povezanih s pristupom međunarodnoj zaštiti, a pogotovo s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

(15) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu pomaže državama članicama u provedbi operativnih aspekata upravljanja vanjskim granicama, što uključuje razmjenu informacija, osiguravanje opreme, izgradnju kapaciteta i osposobljavanje nacionalnih službenika graničnog nadzora, ciljane informacije i analize rizika te raspoređivanje stalnih snaga europske granične i obalne straže, kao i pomoć u operacijama traganja i spašavanja osoba u nevolji na moru koje se pokreću i provode u skladu s Uredbom (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]). Novim mandatom Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu državama članicama pružaju se znatne mogućnosti za pomoć u zadaćama nadzora državne granice, uključujući među ostalim kad je riječ o operacijama dubinske provjere i vraćanja.

([8]) Uredba (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L, 2024/1359, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([9]) Uredba Vijeća (EZ) br. 866/2004 od 29. travnja 2004. o režimu prema članku 2. Protokola br. 10 uz Akt o pristupanju (SL L 161, 30.4.2004., str. 128.).

([10]) Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.).

(16) Tehnička sredstva za sprečavanje neovlaštenog prelaska granice mogla bi uključivati moderne tehnologije, kao što su bespilotne letjelice i senzori kretanja, kao i mobilne jedinice i, prema potrebi, sve vrste stacionarne i mobilne infrastrukture. Upotreba takvih tehničkih sredstava, a pogotovo tehnologija kojima se mogu prikupljati osobni podaci, treba se temeljiti na jasno definiranim odredbama nacionalnog prava i izvršavati u skladu s njima.

(17) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune Uredbe (EU) 2016/399 u vezi s dodavanjem dodatnih kategorija osoba na obveznom putovanju u dio B Priloga XI. te u vezi s dodatnim mjerama kojima se uređuje nadzor, uključujući razvoj zajedničkih minimalnih standarda za zaštitu državne granice. Tim zajedničkim minimalnim standardima trebali bi se uzeti u obzir vrsta granica, odnosno kopnene, morske ili zračne granice, razina utjecaja dodijeljena svakom dijelu vanjske granice u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2019/1896 te drugi relevantni čimbenici, kao što su geografske posebnosti. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ([11]). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(18) Osobama treba omogućiti slobodno i sigurno kretanje između država članica na području bez nadzora unutarnjih granica, bez obzira na njihovo državljanstvo. U tom je smislu potrebno pojasniti da zabrana nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne utječe na nadležnost država članica da provode kontrole na svojem državnom području, među ostalim na graničnim područjima u druge svrhe osim nadzora državne granice. Posebno je potrebno pojasniti da nadležna nacionalna tijela, uključujući tijela nadležna za zdravlje ili tijela za izvršavanje zakonodavstva, u načelu i dalje imaju pravo izvršavati javne ovlasti na temelju nacionalnog prava, pod uvjetom da učinak tih ovlasti nije istovjetan graničnoj kontroli.

(19) Iako se zabrana nadzora državne granice na unutarnjim granicama odnosi i na kontrole koje imaju istovjetan učinak, ne bi trebalo smatrati da su kontrole koje provode nadležna tijela država članica istovjetne graničnoj kontroli ako za cilj nemaju nadzor državne granice, ako se temelje na općim informacijama policije i iskustvu ili javnozdravstvenim informacijama u vezi s mogućim prijetnjama javnoj sigurnosti ili javnom poretku, ako im je cilj konkretno borba protiv prekograničnog kriminaliteta, smanjenje nezakonitog useljavanja ili ograničavanje širenja zaraznih bolesti koje imaju epidemiološki potencijal, a čije je postojanje utvrdio Europski centar za kontrolu bolesti, ako su osmišljene i provode se na razvidno različit način od sustavnih kontrola osoba na vanjskim granicama, ako se provode u prometnim čvorištima kao što su luke, željeznički ili autobusni kolodvori i zračne luke te teretni terminali ili izravno u prijevoznim sredstvima koja se upotrebljavaju za usluge prijevoza putnika te ako se temelje na procjeni rizika.

(20) Smanjenje nezakonitog useljavanja i s njim povezanog prekograničnog kriminaliteta, kao što je trgovanje ljudima, krijumčarenje migranata i krivotvorenje isprava te drugi oblici prekograničnog kriminaliteta moglo bi obuhvaćati mjere kojima se omogućuje provjera identiteta, državljanstva i boravišnog statusa osoba pod uvjetom da te provjere nisu sustavne i provode se na temelju procjene rizika.

(21) Upotreba modernih tehnologija praćenja protoka prometa, posebno na autocestama i drugim važnim cestama koje su odredile države članice, može biti ključna za uklanjanje prijetnji javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti. Zabranu nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne treba tumačiti kao sprečavanje zakonitog izvršavanja policijskih ili drugih javnih ovlasti za provedbu kontrola na pograničnim područjima unutarnjih granica. To uključuje kontrole za koje se podrazumijeva upotreba tehnologija za praćenje i nadzor koje se uglavnom upotrebljavaju na državnom području ili kontrole koje se temelje na procjeni rizika u svrhu zaštite unutarnje sigurnosti.

(22) Kako bi se omogućila učinkovitost takvih tehnologija, trebalo bi omogućiti primjenu razmjernih ograničenja brzine na cestovnim graničnim prijelazima.

(23) Kad je riječ o izvršavanju policijskih ili drugih javnih ovlasti nadležnih tijela država članica na njihovu državnom području, posebno u njihovim pograničnim područjima, važno je da izvršavanje tih ovlasti nema nerazmjeran učinak na protok prometa na cestovnim prijelazima na unutarnjim granicama, posebno zbog prekomjernog vremena čekanja. U duhu dijaloga i suradnje, važno je da države članice obavijeste susjednu državu članicu o svojim postupcima, posebno kad se očekuje da će određeni postupak imati značajniji učinak na prekogranični promet.

([11]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

(24) Zabrana nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne bi trebala ograničiti provedbu kontrola predviđenih pravom Unije. Pravila predviđena ovom Uredbom stoga ne utječu na mjerodavna pravila o provedbi provjera podataka o putnicima u relevantnim bazama podataka prije njihova dolaska.

(25) Potrebno je osigurati da kontrole koje države članice provode u okviru izvršavanja nacionalnih nadležnosti budu u potpunosti dosljedne s područjem bez nadzora unutarnjih granica. U skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, što su jače naznake da kontrole koje države članice provode na svojim pograničnim područjima imaju učinak istovjetan nadzoru državne granice, a s obzirom na cilj tih kontrola, teritorijalno područje njihove primjene i moguće razlike u odnosu na kontrole koje se provode na ostatku državnog područja predmetne države članice, to je veća potreba za strogim i detaljnim pravilima i ograničenjima kojima se utvrđuju uvjeti za izvršavanje policijskih ovlasti država članica u pograničnom području.

(26) Kako bi se ojačalo funkcioniranje schengenskog područja, države članice trebale bi moći poduzeti dodatne mjere za suzbijanje nezakonitog kretanja između država članica. Kad nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva države članice uhite državljane trećih zemalja koji nemaju pravo boravka u toj državi članici na pograničnim područjima tijekom kontrola koje provode nadležna tijela u okviru bilateralne suradnje, što bi posebno moglo uključivati zajedničke policijske ophodnje, ta bi tijela trebala moći transferirati državljane trećih zemalja u državu članicu iz koje su ušli u državu članicu koja provodi transfer ako državljani trećih zemalja nemaju pravo boravka u državi članici koja provodi transfer. Država članica iz koje su državljani trećih zemalja izravno došli tada bi bila obvezna prihvatiti uhićene državljane trećih zemalja.

(27) Postupak transfera ne bi se smio primjenjivati na državljane trećih zemalja koji imaju boravišnu dozvolu Unije za dugotrajni boravak i članove njihovih obitelji u skladu s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ ([12]), državljane trećih zemalja koji su članovi obitelji građana Unije s pravom slobodnog kretanja u skladu s Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([13]), državljane trećih zemalja koji imaju valjane vize za dugotrajni boravak i članove njihovih obitelji u skladu s nacionalnim pravom, državljane trećih zemalja koji imaju valjane vize za kratkotrajni boravak, državljane trećih zemalja koji imaju pravo na putovanje bez vize unutar schengenskog područja u razdoblju od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, u mjeri u kojoj nisu prekoračili to razdoblje od 90 dana, tražitelji kako su definirani u članku 3. točki 13. Uredbe (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća ([14]) i korisnici međunarodne zaštite kako su definirani u članku 3. točki 4. Uredbe (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća ([15]). Kad je riječ o tražiteljima uhićenima u okviru bilateralne suradnje, trebale bi se primjenjivati relevantne odredbe Uredbe (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]).

(28) Provedba postupka kojim bi država članica trebala moći transferirati uhićene državljane trećih zemalja koji nemaju pravo boravka u državu članicu iz koje su izravno došli trebala bi biti brza, no podlijegati zaštitnim mjerama te bi je trebalo izvršavati uz potpuno poštovanje temeljnih prava i načela nediskriminacije utvrđenog u članku 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja") kako bi se spriječilo rasno profiliranje. Tijela bi trebala moći obaviti provjeru relevantnih, odmah dostupnih informacija o kretanju dotičnih osoba. Te informacije mogle bi sadržavati objektivne elemente iz kojih tijela mogu zaključiti da je osoba nedavno doputovala iz druge države članice, primjerice, osoba može posjedovati isprave, među ostalim priznanice ili račune, koji su dokaz nedavnog putovanja

([12]) Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

([13]) Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

([14]) Uredba (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU (SL L, 2024/1348, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

([15]) Uredba (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao korisnika međunarodne zaštite, za jedinstveni status za izbjeglice ili za osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu i za sadržaj odobrene zaštite, o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L, 2024/1347, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

([16]) Uredba (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

iz druge države članice. Državljanima trećih zemalja koji podliježu postupku transfera trebalo bi izdati obrazloženu pisanu odluku. Iako bi ta odluka trebala biti odmah izvršiva, državljaninu treće zemlje trebalo bi omogućiti učinkovit pravni lijek žalbe na odluku o transferu ili preispitivanja te odluke. Taj pravni lijek ne bi smio imati suspenzivan učinak.

(29) Postupak transfera predviđen ovom Uredbom nije obvezan i ne utječe na postojeću mogućnost država članica da vraćaju državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom u skladu s bilateralnim sporazumima ili dogovorima iz članka 6. stavka 3. Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([17]) (Direktiva o vraćanju) kad su te osobe otkrivene izvan pograničnih područja.

(30) Pri upotrebi postupka transfera predviđenog ovom Uredbom države članice trebale bi utvrditi praktične aranžmane u okviru svoje bilateralne suradnje, među ostalim kako bi se, u pravilu, izbjegla primjena tog postupka transfera, posebno na dijelovima unutarnjih granica na kojima je nadzor privremeno ponovno uveden ili produljen.

(31) Ako je državljanina treće zemlje kojemu je izdana odluka o transferu do granice doveo prijevoznik, nadležno tijelo mogu, u skladu s nacionalnim pravom, dogovoriti se s prijevoznikom tako da se državljanin treće zemlje bez odgode transferira u državu članicu primateljicu.

(32) U kontekstu nenajavljenih posjeta u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2022/922 važno je da Komisija posveti posebnu pozornost provedbi postupka transfera.

(33) U području u kojem se osobe mogu slobodno kretati, bez unutarnjih granica, što je jedno od glavnih postignuća Unije u skladu s člankom 3. stavkom 2. UEU-a, ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama trebalo bi ostati iznimka i trebalo bi se provoditi samo kao krajnja mjera. Iznimke i odstupanja od načela slobodnog kretanja osoba trebaju se strogo tumačiti. Kako se ne bi ugrozilo sâmo načelo nepostojanja nadzora unutarnjih granica, kako je utvrđeno u članku 3. stavku 2. UEU-a i ponovljeno u članku 67. stavku 2. UFEU-a, ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama zbog iste prijetnje trebalo bi se odvijati u jasno definiranim razdobljima u skladu s ovom Uredbom.

(34) U iznimnim slučajevima možda će biti potrebno da države članice, kao krajnju mjeru, donesu mjere na unutarnjim granicama radi suzbijanja prijetnji schengenskom području. Budući da privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama utječe na slobodno kretanje osoba, svaka odluka o ponovnom uvođenju takvog nadzora državne granice trebala bi se donijeti u skladu sa zajednički dogovorenim kriterijima te bi Komisija, Parlament i Vijeće trebali o njoj biti propisno obaviješteni ili bi je trebala preporučiti institucija Unije. Države članice i dalje su nadležne za utvrđivanje potrebe za privremenim ponovnim uvođenjem ili produljenjem nadzora državne granice. Na temelju postojećih pravila, ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama predviđeno je kad se u jednoj državi članici u ograničenom razdoblju pojavi ozbiljna prijetnja unutarnjoj sigurnosti ili javnom poretku. Konkretno, terorizam i organizirani kriminal, dalekosežna izvanredna stanja u području javnog zdravlja ili veliki ili važni međunarodni događaji kao što su sportski, trgovinski ili politički događaji mogu predstavljati ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti.

(35) Nadalje, ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti također bi mogla biti posljedica iznenadnih velikih nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja između država članica ako to znatno opterećuje sveukupne resurse i kapacitete dobro pripremljenih nadležnih tijela i ako postoji vjerojatnost da će ugroziti sveukupno funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica te ako druga sredstva predviđena ovom Uredbom nisu dovoljna za rješavanje tih tokova i kretanja. U tom kontekstu države članice trebale bi se moći osloniti na dostupna objektivna i kvantificirana izvješća o nedopuštenim kretanjima, pogotovo kad ih redovito izrađuju relevantne agencije Unije u skladu s njihovim ovlastima.

(36) Pandemija bolesti COVID-19 ukazala je na potrebu za mehanizmom na razini Unije koji bi se primjenjivao na situacije u kojima unutar schengenskog područja izvanredno stanje u području javnog zdravlja velikih razmjera istodobno pogađa nekoliko država članica, čime se ugrožava dobro funkcioniranje schengenskog područja. Novi zaštitni mehanizam za schengensko područje trebao bi omogućiti provedbu koordiniranih rješenja za zaštitu interesa osoba koje imaju pravo na ostvarivanje koristi od područja bez nadzora unutarnjih granica, tako što će se što je više moguće povećati djelotvornost poduzetih mjera, a njihovi negativni učinci svesti na najmanju moguću mjeru.

([17]) Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

(37) Novim zaštitnim mehanizmom za schengensko područje trebalo bi se Vijeću omogućiti da na temelju prijedloga Komisije donosi odluku kojom se odobrava privremeno ponovno uvođenje ili produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama ako je izvanredno stanje u području javnog zdravlja velikih razmjera priznato na razini Unije. S obzirom na politički osjetljivu narav takve odluke kojom se uređuje mogućnost država članica da u posebnim okolnostima ponovno uvode ili produljuju nadzor državne granice na unutarnjim granicama, provedbene ovlasti za donošenje odluke trebale bi se dodijeliti Vijeću koje postupa na temelju prijedloga Komisije. Ta bi odluka trebala uključivati sve odgovarajuće mjere ublažavanja.

(38) Uspostavljanje novog zaštitnog mehanizma za schengensko područje ne bi smjelo utjecati na pravo država članica da se prije toga, prema potrebi, koriste jednostranim mjerama u skladu s ovom Uredbom. Međutim, mjera Unije bi nakon što se donese trebala biti jedinstvena osnova za koordinirani odgovor na utvrđenu prijetnju.

(39) Kako bi se osigurala sukladnost s načelom proporcionalnosti, odluka Vijeća treba se donijeti na ograničeno razdoblje do šest mjeseci koje se može produljiti pod uvjetom da se provodi redovito preispitivanje odluke na temelju prijedloga Komisije sve dok traje izvanredno stanje u području javnog zdravlja velikih razmjera. Početna odluka trebala bi sadržavati procjenu očekivanog učinka donesenih mjera, uključujući i negativne učinke, kako bi se utvrdilo je li nadzor državne granice na unutarnjim granicama opravdan ili bi se umjesto njega mogle učinkovito primijeniti mjere koje nisu toliko restriktivne. U naknadnim odlukama trebalo bi uzeti u obzir razvoj prijetnje javnom zdravlju. Države članice trebale bi odmah obavijestiti Europski parlament, Komisiju i druge države članice o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama u skladu s odlukom Vijeća.

(40) Ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama, bez obzira na to je li uveden jednostranom odlukom države članice ili odlukom na razini Unije, snažno utječe na funkcioniranje schengenskog područja i pravo na slobodno kretanje. Kako bi se osiguralo da se svaka odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice donosi samo kad je to potrebno, kao krajnja mjera, odluka o privremenom ponovnom uvođenju ili produljenju nadzora državne granice trebala bi se temeljiti na zajedničkim kriterijima te bi trebala biti nužna i razmjerna.

(41) U skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, odstupanje od temeljnog načela slobodnog kretanja osoba mora biti strogo protumačeno, a načelo javnog poretka pretpostavlja postojanje istinske, prisutne i dovoljno snažne prijetnje koja zahvaća jedan od temeljnih interesa društva.

(42) Države članice najprije bi trebale procijeniti primjerenost privremenog nadzora državne granice na unutarnjim granicama s obzirom na narav utvrđene ozbiljne prijetnje, kao i primjerenost alternativnih mjera kojima se mogu ostvariti isti ciljevi kao i nadzorom državne granice na unutarnjim granicama kao što su razmjerne kontrole koje se provode u okviru izvršavanja policijskih ili drugih javnih ovlasti ili u okviru policijske suradnje kako je predviđena pravom Unije, uključujući mogućnost primjene postupka transfera ili zajedničkih mjera za privremena ograničenja putovanja. U tom bi kontekstu države članice trebale posebnu pozornost posvetiti vjerojatnom učinku nadzora državne granice na unutarnjim granicama na kretanje osoba na području bez nadzora unutarnjih granica i funkcioniranje prekograničnih regija te procijeniti taj učinak. Obavijest koju su države članice dužne dostaviti Komisiji, Parlamentu i Vijeću trebala bi sadržavati tu procjenu. Ako je potrebno produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama zbog predvidljivih događaja na razdoblje dulje od šest mjeseci, država članica trebala bi provesti i procjenu rizika. Ta procjena rizika trebala bi uključivati pojedinosti o razmjeru i predviđenom razvoju ozbiljne prijetnje, informacije o očekivanom trajanju te ozbiljne prijetnje i o tome koji su dijelovi unutarnjih granica ugroženi, informacije o mjerama za koordinaciju s drugim državama članicama na koje takve mjere utječu i mjere koje je dotična država članica poduzela i namjerava poduzeti kako bi ublažila utvrđenu ozbiljnu prijetnju, s ciljem ukidanja nadzora državne granice na unutarnjim granicama kako bi se zadržalo načelo slobodnog kretanja.

(43) Svaka odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama trebala bi biti popraćena mjerama ublažavanja kako bi se ograničile štetne posljedice ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Takve mjere trebale bi uključivati mjere kojima se osigurava neometan prijevoz robe te osoblja u prometnom sektoru i pomoraca uspostavljanjem „zelenih traka”. Uz to, s obzirom na potrebu za osiguravanjem kretanja osoba čiji rad može biti ključan za očuvanje lanca opskrbe ili pružanje ključnih usluga, države članice mogle bi primjenjivati i postojeće smjernice o prekograničnim radnicima utvrđene u komunikaciji Komisije od 30. ožujka 2020. naslovljenoj „Smjernice o ostvarivanju slobodnog kretanja radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19”. Pravilima za ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama trebalo bi uzeti u obzir smjernice i preporuke donesene za vrijeme pandemije bolesti COVID-19 koje tvore čvrstu sigurnosnu

mrežu za jedinstveno tržište kako bi se osiguralo da ih države članice primjenjuju kao mjere ublažavanja za vrijeme ponovno uvedenog nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Osobito je potrebno utvrditi mjere kojima bi se osiguralo neprekinuto funkcioniranje jedinstvenog tržišta i zaštitili interesi prekograničnih regija i susjednih gradova što uključuje, na primjer, odobrenja ili odstupanja za stanovnike prekograničnih regija.

(44) Obavijest koju države članice trebaju poslati trebala bi biti odlučujuća za ocjenu sukladnosti s kriterijima i uvjetima za privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Kako bi se osigurao pravilan nadzor i praćenje ponovno uvedenog nadzora državne granice na unutarnjim granicama te poboljšala kvaliteta informacija koje prima, Komisija bi provedbenim aktom trebala utvrditi predložak obavijesti o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Države članice ne bi trebale biti obvezne dostaviti sve informacije ako je to opravdano očuvanjem javne sigurnosti, pri čemu bi trebalo uzeti u obzir povjerljivost istraga koje su u tijeku. Države članice trebale bi imati pravo proglasiti sve ili neke dijelove informacija navedenih u obavijesti povjerljivima, ne dovodeći u pitanje funkcioniranje odgovarajućih i sigurnih kanala.

(45) Kako bi se osiguralo da nadzor državne granice na unutarnjim granicama doista bude krajnja mjera koja se primjenjuje samo onoliko dugo koliko je potrebno te kako bi se omogućila procjena nužnosti i proporcionalnosti nadzora državne granice na unutarnjim granicama za suzbijanje predvidljivih prijetnji te kako bi se Komisiji omogućilo da ocijeni da je takav nadzor izvanredna mjera, države članice trebale bi izraditi procjenu rizika koju podnose Komisiji kad se nadzor državne granice na unutarnjim granicama produljuje nakon početnog razdoblja od šest mjeseci kao odgovor na predvidljive prijetnje. Države članice moraju prije svega objasniti razmjer i razvoj utvrđene ozbiljne prijetnje, uključujući i očekivano trajanje utvrđene ozbiljne prijetnje te koji bi dijelovi unutarnjih granica mogli biti ugroženi, zašto se alternativnim mjerama neće riješiti utvrđena prijetnja, kao i mjere za koordinaciju s drugim državama članicama na koje nadzor državne granice na unutarnjim granicama utječe ili bi vjerojatno mogao utjecati.

(46) Komisija bi trebala imati pravo zatražiti dodatne informacije na temelju primljene obavijesti, među ostalim o procjeni rizika ili mjerama za suradnju i koordinaciju s državama članicama na koje utječe planirano produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Ako obavijest ne zadovoljava minimalne zahtjeve, Komisija bi to trebala raspraviti s predmetnom državom članicom i zatražiti dodatne informacije ili zatražiti od te države članice da dopuni svoju prvotnu obavijest.

(47) Komisija bi najmanje jednom godišnje trebala izvješćivati Europski parlament i Vijeće o funkcioniranju područja bez nadzora unutarnjih granica („izvješće o stanju Schengena”). Komisija bi također trebala moći zasebno raspravljati o tom izvješću s Europskim parlamentom i Vijećem. To bi izvješće trebalo uključivati popis svih odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama koje su donesene u relevantnoj godini te mjera koje je Komisija donijela u pogledu ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama. U izvješću bi posebnu pozornost trebalo posvetiti nadzoru državne granice koji je na snazi dulje od dvanaest mjeseci. Trebalo bi uključivati i procjenu nužnosti i proporcionalnosti ponovnog uvođenja i produljenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama tijekom razdoblja na koje se to izvješće odnosi te informacije o trendovima na području bez nadzora unutarnjih granica u smislu nedopuštenog kretanja državljana trećih zemalja, uzimajući u obzir dostupne informacije relevantnih agencija Unije i analizu podataka iz relevantnih informacijskih sustava. Izvješćem o stanju Schengena trebala bi biti obuhvaćena i obveza izvješćivanja koja proizlazi iz članka 20. mehanizma za evaluaciju i praćenje schengenske pravne stečevine.

(48) Izvješće o stanju Schengena trebalo bi biti popraćeno izvješćem koje treba dostaviti u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) 2022/922.

(49) Mehanizmom za privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama u hitnim situacijama ili radi suzbijanja predvidljivih prijetnji trebalo bi predvidjeti mogućnost za Komisiju da organizira savjetovanja država članica. Komisija bi trebala organizirati savjetovanje ako to zatraži država članica na koju to izravno utječe. U taj bi postupak trebale biti uključene relevantne agencije Unije kako bi, prema potrebi, podijelile svoje stručno znanje. U okviru tih savjetovanja trebalo bi razmotriti mogućnost primjene alternativnih mjera i, prema potrebi, praktične aranžmane za provedbu nadzora državne granice na unutarnjim granicama i njihovo trajanje. Ta bi savjetovanja trebala biti obvezna ako Komisija ili država članica izda mišljenje u kojem izražava zabrinutost zbog ponovnog uvođenja nadzora državne granice.

(50) Komisija i države članice trebale bi imati mogućnost izražavanja bilo kakve zabrinutosti u pogledu nužnosti i proporcionalnosti odluke države članice da ponovno uvede nadzor državne granice na unutarnjim granicama u hitnoj situaciji ili radi suzbijanja predvidljive prijetnje. U slučaju ponovnog uvođenja i produljenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama zbog predvidljivih prijetnji pri čemu je ukupno trajanje nadzora dulje od 12 mjeseci, Komisija bi trebala izdati mišljenje u kojem procjenjuje nužnost i proporcionalnost takvog nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Ako država članica smatra da postoji znatna izvanredna situacija kojom se opravdava neprekidna potreba za nadzorom državne granice na unutarnjim granicama u trajanju duljem od dvije godine, trebalo bi utvrditi dodatne zaštitne mjere u smislu procjene rizika. Obavijest predmetne države članice trebala bi uključivati mjere koje namjerava donijeti, prema potrebi u suradnji s drugim državama članicama, a kojima bi se omogućio odgovor na prijetnju, kao i prikaz sredstava, djelovanja, uvjeta i vremenskog okvira koji se uzimaju u obzir s ciljem ukidanja nadzora državne granice na unutarnjim granicama što je prije moguće kako bi se očuvalo načelo slobodnog kretanja. Komisija bi u tom slučaju trebala izdati novo mišljenje. Tim se mišljenjem ne dovode u pitanje izvršne mjere, uključujući postupke zbog povrede, koje Komisija, kao čuvarica Ugovora, u svakom trenutku može poduzeti protiv bilo koje od država članica zbog nepoštovanja obveza u skladu s pravom Unije. Po izdavanju mišljenja Komisija bi trebala započeti savjetovanje s predmetnim državama članicama. Iako u području bez nadzora unutarnjih granica ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u državi članici nije nužno vremenski ograničena, kako bi se održalo načelo slobodnog kretanja potrebno je ograničiti najdulje trajanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama na temelju iste ozbiljne prijetnje, koje ne bi smjelo biti dulje od 2 godine. U iznimnim okolnostima i pod određenim uvjetima države članice trebale bi moći odlučiti produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama za dodatna dva razdoblja od šest mjeseci. U svakom slučaju, nadzor državne granice na unutarnjim granicama koji se temelji na istoj ozbiljnoj prijetnji ne bi trebao trajati dulje od ukupno tri godine.

(51) Kako bi omogućile ex post analizu odluke o privremenom ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama, države članice trebale bi i dalje biti obvezne podnositi izvješće o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji nakon što ukinu taj nadzor državne granice. Ako nadzor traje duže vrijeme, drugo takvo izvješće trebalo bi podnijeti nakon 12 mjeseci te ponovno 12 mjeseci nakon toga ako se nadzor iznimno nastavi primjenjivati. U izvješću bi posebno trebala biti navedena početna i daljnja procjena potrebe nadzora državne granice na unutarnjim granicama te ispunjavanje kriterija za ponovno uvođenje tog nadzora državne granice. Komisija u provedbenom aktu treba utvrditi predložak za takva izvješća i predložak učiniti dostupnim na internetu.

(52) Pri provedbi ove Uredbe države članice ne smiju diskriminirati osobe na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, religije ili uvjerenja, političkog ili kakvog drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.

(53) Nadležna tijela iz ove Uredbe u svim aktivnostima koje poduzimaju na temelju ove Uredbe, uključujući kad se koriste svojim ovlastima za provedbu kontrola, trebala bi u potpunosti poštovati pravila o zaštiti podataka u skladu s pravom Unije. Nadležna nacionalna tijela obrađuju osobne podatke u svojem području primjene za potrebe ove Uredbe u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([18]) ili Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ([19]).

(54) S obzirom na cilj ove Uredbe, tj. jačanje funkcioniranja schengenskog područja, i na to da ga države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti jer je potrebno izmijeniti zajednička pravila na razini Unije, već se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(55) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.

([18]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([19]) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

(56) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ([20]); Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(57) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([21]), koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ([22]).

(58) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([23]), koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ([24]).

(59) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([25]), koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ([26]).

(60) Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje primjena Direktive 2004/38/EZ.

(61) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela koja su posebno priznata Poveljom.

(62) Uredbu (EU) 2016/399 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2016/399 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 12. zamjenjuje se sljedećim:

„12. ‚zaštita državne granice' znači zaštita granice između graničnih prijelaza i zaštita graničnih prijelaza izvan utvrđenog radnog vremena, uključujući preventivne mjere, radi otkrivanja i sprečavanja neovlaštenih prelazaka granice ili izbjegavanje granične kontrole, doprinošenja podizanju svijesti o trenutačnom stanju, suzbijanja prekograničnog kriminala i poduzimanja mjera protiv osoba koje su nezakonito prešle granicu;";

([20]) Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).
([21]) SL L 176, 10.7.1999., str. 36.
([22]) Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).
([23]) SL L 53, 27.2.2008., str. 52.
([24]) Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).
([25]) SL L 160, 18.6.2011., str. 21.
([26]) Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

(b) dodaju se sljedeće točke:

„27. ‚izvanredno stanje u području javnog zdravlja velikih razmjera' znači izvanredno stanje u području javnog zdravlja koje je Komisija proglasila na razini Unije, uzimajući u obzir informacije nadležnih nacionalnih tijela, u kojem bi ozbiljna prekogranična prijetnja zdravlju mogla imati posljedice velikih razmjera na ostvarivanje prava na slobodno kretanje.

28. ‚obvezno putovanje' znači putovanje osobe izuzete od ograničenja ulaska na temelju članka 21.a. stavaka 4. ili 5. povezano s ključnom funkcijom ili potrebom, uzimajući u obzir sve primjenjive međunarodne obveze Unije i država članica;

29. ‚neobvezno putovanje' znači putovanje koje nije obvezno putovanje;

30. ‚prometna čvorišta' znači zračne, morske ili riječne luke, željeznički ili autobusni kolodvori te teretni terminali.";

2. u članku 5. stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako velik broj migranata pokuša neovlašteno prijeći njihove vanjske granice, masovno i koristeći silu, države članice mogu poduzeti potrebne mjere za očuvanje sigurnosti i javnog poretka.";

3. u članku 5. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Države članice mogu, posebno u situaciji instrumentalizacije migranata kako je navedeno u članku 1. stavku 4. točki (b) prvoj rečenici Uredbe (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća (*), privremeno zatvoriti određene granične prijelaze prijavljene u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom ovog članka ili ograničiti njihovo radno vrijeme kad to zahtijevaju okolnosti.

Sve mjere u skladu s prvim podstavkom ovog stavka i stavkom 3. drugim podstavkom ovog članka provode se proporcionalno i u potpunosti uzimajući u obzir prava:

(a) osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije;

(b) državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom na temelju Direktive Vijeća 2003/109/EZ (**), osoba koje imaju pravo boravka na temelju drugih instrumenata Unije ili nacionalnog prava ili koje imaju nacionalne vize za dugotrajni boravak te članova njihovih obitelji; i

(c) državljana trećih zemalja koji traže međunarodnu zaštitu.

(*) Uredba (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila te o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L, 2024/1359, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(**) Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).";

4. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Zaštita državne granice

1. Glavna je svrha zaštite državne granice sprečavanje ili otkrivanje neovlaštenih prelazaka granice, doprinošenje podizanju svjesnosti o stanju, suzbijanje prekograničnog kriminaliteta i poduzimanje mjera protiv osoba koje su neregularno prešle granicu. Ona uključuje i provedbu analiza rizika. Ne dovodeći u pitanje članke 3. i 4., osoba koja je neregularno prešla granicu i koja nema pravo boravka na državnom području predmetne države članice mora se uhititi i podvrgnuti postupcima kojima se poštuje Direktiva 2008/115/EZ.

2. Službenici graničnog nadzora upotrebljavaju sva potrebna sredstva, uključujući stacionarne ili pokretne jedinice, radi provođenja zaštite državne granice. Zaštita državne granice provodi se tako što se osobe sprečava ili odvraća da neovlašteno prelaze granicu između graničnih prijelaza ili izbjegavaju kontrole na graničnim prijelazima, te se u potpunosti provode u skladu s obvezama utvrđenima u članku 4.

3. Zaštitu državne granice između graničnih prijelaza provode službenici graničnog nadzora čiji se broj i metode prilagođavaju postojećim ili predviđenim rizicima i prijetnjama. Pritom se koriste slikama stanja kako bi se što više smanjio gubitak života migranata na vanjskim granicama, duž njih ili u njihovoj blizini. Ona podrazumijeva česte i iznenadne promjene razdoblja njezina provođenja te druge metode ili tehnike, kako bi se djelotvorno sprečavali ili otkrivali neovlašteni prelasci granice.

4. Zaštitu državne granice provode stacionarne ili pokretne jedinice koje svoje dužnosti obavljaju ophodnjom ili smještajem na mjestima koja jesu ili koja se smatraju osjetljivima. Cilj je takve zaštite državne granice spriječiti neovlaštene prelaske granica ili uhititi pojedince u vezi s neovlaštenim prelaskom vanjske granice. Zaštita državne granice može se provoditi i tehničkim sredstvima, među ostalim elektroničkim sredstvima, opremom, nadzornim sustavima i, prema potrebi, svim vrstama stacionarne i pokretne infrastrukture.

5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. ove Uredbe u vezi s dodatnim mjerama kojima se uređuje zaštita državne granice, među ostalim, zajedničkim minimalnim standardima za zaštitu državne granice. Tim zajedničkim minimalnim standardima uzimaju se u obzir vrsta granica odnosno kopnene, morske ili zračne granice, razina utjecaja dodijeljena svakom dijelu vanjske granice u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća (*) te drugi relevantni čimbenici, kao što su geografske posebnosti.

(*) Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624, (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).";

5. naslov poglavlja V. zamjenjuje se sljedećim: „Posebne mjere koje se odnose na vanjske granice";

6. umeće se sljedeći članak:

„Članak 21.a

Privremena ograničenja putovanja u Uniju

1. Ovaj članak primjenjuje se na izvanredna stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera.

2. Na temelju prijedloga Komisije Vijeće može donijeti provedbenu uredbu kojom se predviđa privremeno ograničenje putovanja u države članice koje se treba primjenjivati na vanjskim granicama.

Privremena ograničenja putovanja mogu uključivati privremena ograničenja ulaska u države članice i privremena zdravstvena ograničenja koja su nužna za zaštitu javnog zdravlja na području bez nadzora unutarnjih granica. Ta privremena zdravstvena ograničenja mogu uključivati testiranje, karantenu i samoizolaciju.

Privremena ograničenja putovanja u Uniju moraju biti razmjerna i nediskriminirajuća. Ako država članica donese stroža ograničenja od onih utvrđenih u provedbenom aktu, ta ograničenja ne smiju negativno utjecati na funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica. Privremena zdravstvena ograničenja za osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije u svakom trenutku moraju biti u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.

3. Sljedeće kategorije osoba izuzete su od ograničenja ulaska, neovisno o svrsi njihova putovanja:

(a) osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije;

(b) državljani trećih zemalja s dugotrajnim boravkom na temelju Direktive 2003/109/EZ, osobe koje imaju pravo boravka na temelju drugih instrumenata prava Unije ili nacionalnog prava, uključujući korisnike međunarodne zaštite. ili osobe koje imaju nacionalne vize za dugotrajni boravak te članovi njihovih obitelji.

4. Kategorije osoba navedene u dijelu A Priloga XI. izuzimaju se od ograničenja ulaska.

5. Sve kategorije osoba navedene u dijelu B Priloga XI. izuzete su od ograničenja ulaska ako je ta kategorija uključena u provedbenu uredbu iz stavka 2.

6. Provedbenom uredbom iz stavka 2. prema potrebi se:

(a) utvrđuju, ako je to potrebno zbog prirode izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera, kategorije osoba na obveznom putovanju navedene u dijelu B Priloga XI. koje treba izuzeti od ograničenja ulaska;

(b) utvrđuju zemljopisna područja ili treće zemlje iz kojih putovanja mogu podlijegati ograničenjima ili izuzećima od ograničenja i utvrđuje postupak za periodično preispitivanje situacije u tim područjima ili zemljama i uvedenih ograničenja putovanja na temelju objektivne metodologije i objektivnih kriterija, uključujući prije svega epidemiološku situaciju;

(c) utvrđuju uvjeti pod kojima se neobvezna putovanja mogu ograničiti ili izuzeti od ograničenja, uključujući dokaze koje je potrebno podnijeti kako bi se opravdalo izuzeće i uvjeti povezani s trajanjem i naravi boravka u područjima ili zemljama iz točke (b);

(d) upućuje na minimalna privremena zdravstvena ograničenja kojima mogu podlijegati osobe iz stavka 3. točaka (a) i (b);

(e) odstupajući od stavaka 4. i 5., utvrđuju uvjeti pod kojima se mogu uvesti ograničenja putovanja, za osobe na obveznom putovanju;

7. Ograničenja ulaska u države članice za osobe na obveznom putovanju uvode se samo iznimno, tijekom strogo ograničenog razdoblja, dok ne bude dostupno dovoljno informacija o izvanrednim stanjima u području javnog zdravlja velikih razmjera iz stavka 1. te dok Vijeće na prijedlog Komisije ne utvrdi i donese alternativna zdravstvena ograničenja koja su potrebna kako bi se zaštitilo javno zdravlje i koja se trebaju primjenjivati na te osobe.";

7. članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Kontrole unutar državnog područja

Nepostojanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne utječe na:

(a) izvršavanje policijskih ili drugih javnih ovlasti od strane nadležnih tijela država članica na njihovu državnom području, uključujući i na njihovim pograničnim područjima unutarnjih granica, koje su im dodijeljene prema nacionalnom pravu, u mjeri u kojoj izvršavanje tih ovlasti nema učinak istovjetan graničnoj kontroli. Izvršavanje takvih ovlasti može uključivati, prema potrebi, upotrebu tehnologija za praćenje i nadzor koje se općenito upotrebljavaju na državnom području u svrhu uklanjanja prijetnji javnoj sigurnosti ili javnom poretku. Izvršavanje ovlasti od strane nadležnih tijela osobito se ne može smatrati istovjetnim provođenju granične kontrole kad mjere ispunjavaju svaki od sljedećih uvjeta:

i. za cilj nemaju nadzor državne granice;

ii. temelje se na općim informacijama policije ili, ako je cilj ograničiti širenje zarazne bolesti, na javnozdravstvenim informacijama i iskustvu nadležnih tijela vezanom za moguće prijetnje javnoj sigurnosti ili javnom poretku te su posebno usmjerene na:

— suzbijanje prekograničnog kriminaliteta;

— smanjenje nezakonitog useljavanja; ili

— ograničavanje širenja zarazne bolesti koja ima epidemiološki potencijal, čije je postojanje utvrdio Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti;

iii. osmišljene su i provode se na razvidno različit način od sustavnih kontrola osoba na vanjskim granicama, uključujući kad se provode u prometnim čvorištima ili izravno u prijevoznim sredstvima koja se upotrebljavaju za usluge prijevoza putnika ako se temelje na procjeni rizika;

(b) mogućnost da nadležna tijela države članice ili prijevoznici provode sigurnosne provjere osoba na prometnim čvorištima u skladu s nacionalnim pravom, pod uvjetom da se te provjere provode nad osobama koje putuju unutar države članice;

(c) mogućnost da država članica zakonom odredi obvezu nošenja dokumenata i isprava;

(d) mogućnost da država članica državljanima trećih zemalja zakonom odredi obvezu da prijave svoju prisutnost na njezinu državnom području i obvezu za upravitelje objekata u kojima se pruža smještaj da osiguraju da državljani trećih zemalja ispune i potpišu obrasce za prijavu, uz iznimku bračnih drugova u pratnji ili maloljetnika u pratnji ili članova skupina putovanja u skladu s odredbama članka 22., odnosno članka 45. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (‚Schengenska konvencija').";

8. umeće se sljedeći članak:

„Članak 23.a

Postupak transfera osoba uhićenih u pograničnim područjima unutarnjih granica

1. Ne dovodeći u pitanje članak 22., u ovom članku utvrđuje se postupak transfera državljanina treće zemlje uhićenog u pograničnom području kako je navedeno u članku 23., u okolnostima u kojima su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) državljanin treće zemlje uhićen je tijekom provjera koje uključuju nadležna tijela obiju država članica u okviru bilateralne suradnje, što pogotovo može uključivati zajedničke policijske ophodnje, pod uvjetom da su države članice pristale primjenjivati takav postupak unutar tog okvira bilateralne suradnje; i

(b) postoje jasne naznake da je državljanin treće zemlje došao izravno iz druge države članice te je utvrđeno da državljanin treće zemlje nema pravo boravka na državnom području države članice u koju je stigao, na temelju informacija koje su odmah dostupne uhidbenim tijelima, a uključuju izjave dotične osobe, osobne, putne ili druge isprave pronađene kod te osobe ili rezultate pretraga relevantnih nacionalnih baza podataka i baza podataka Unije.

Postupak utvrđen u stavcima 1. i 2. ne primjenjuje se na tražitelje kako su definirani u članku 3. točki 13. Uredbe (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ni na korisnike međunarodne zaštite kako su definirani u članku 3. točki 4. Uredbe (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

Pri transferu državljanina treće zemlje za kojeg država članica koja provodi transfer pretpostavlja da je maloljetnik, ta država članica koja provodi transfer obavješćuje državu članicu primateljicu o toj pretpostavci, a obje države članice osiguravaju da se sve mjere poduzimaju u najboljem interesu djeteta i u skladu sa svojim nacionalnim pravom.

2. Odstupajući od članka 6. stavka 1. Direktive 2008/115/EZ, nadležna tijela države članice mogu, ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka, odlučiti odmah transferirati dotičnog državljanina treće zemlje u državu članicu iz koje je stigao, u skladu s postupkom navedenim u Prilogu XII.

3. Državljani trećih zemalja uhićeni u pograničnim područjima i transferirani u skladu s postupkom iz ovog članka imaju pravo na žalbu. Žalbeni postupak protiv odluke o transferu vodi se u skladu s nacionalnim pravom države članice koja provodi transfer. Tim državljanima trećih zemalja osigurava se djelotvoran pravni lijek u skladu s člankom 47. Povelje. Država članica koja provodi transfer uručuje im i pismene informacije, na jeziku koji razumiju ili za koji se može razumno pretpostaviti da bi trebali razumjeti, o kontaktnim točkama na kojima mogu dobiti informacije o zastupnicima koji su ovlašteni zastupati te državljane trećih zemalja u skladu s nacionalnim pravom. Podnošenje žalbe nema suspenzivan učinak.

4. Kad država članica koja provodi transfer primjenjuje postupak iz stavka 2., država članica primateljica obvezna je poduzeti sve potrebne mjere za prihvat dotičnog državljanina treće zemlje u skladu s postupcima navedenima u Prilogu XII. Sve relevantne odredbe Direktive 2008/115/EZ primjenjuju se u državi članici primateljici.

5. Države članice utvrđuju praktične aranžmane u okviru svoje bilateralne suradnje, uključujući kako bi se, u pravilu, izbjegla primjena postupka iz ovog članka, posebno na dijelovima unutarnjih granica na kojima je nadzor državne granice ponovno uveden ili produljen.

6. Postupkom utvrđenim u ovom članku ne dovode se u pitanje postojeći bilateralni sporazumi ili dogovori iz članka 6. stavka 3. Direktive 2008/115/EZ.

7. Od 11. srpnja 2025. i jednom godišnje nakon toga države članice Komisiji podnose podatke zabilježene u skladu s dijelom A, točkom 4. Priloga XII.,

---

(*) Uredba (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU (SL L, 2024/1348, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(**) Uredba (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao korisnika međunarodne zaštite, za jedinstveni status za izbjeglice ili osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu i za sadržaj odobrene zaštite, o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2011/95/EU (SL L, 2024/1347, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).";

9. u članku 24. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice uklanjaju sve prepreke koje bi mogle priječiti nesmetan protok prometa na cestovnim graničnim prijelazima na unutarnjim granicama, a posebno ograničenja brzine koja nisu povezana s cestovnom sigurnosti ili potrebna radi upotrebe tehnologija iz članka 23. točke (a).";

10. članak 25. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 25.

Opći okvir za privremeno ponovno uvođenje ili produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama

1. Ako se na području bez nadzora unutarnjih granica pojavi ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u nekoj državi članici, ta država članica može iznimno ponovno uvesti nadzor državne granice na svim svojim unutarnjim granicama ili nekim njihovim određenim dijelovima.

Osobito se može smatrati da ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti proizlazi iz:

(a) terorističkih incidenata ili prijetnji, i prijetnji koje predstavlja teški organizirani kriminal;

(b) izvanrednih stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera;

(c) iznimne situacije u kojoj dolazi do iznenadnih velikih nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja između država članica, koja znatno opterećuje sveukupne resurse i kapacitete dobro pripremljenih nadležnih tijela i koja će vjerojatno ugroziti sveukupno funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica, što je vidljivo iz analize informacija i svih dostupnih podataka, uključujući podatke relevantnih agencija Unije;

(d) velikih ili važnih međunarodnih događaja;

2. U svim se slučajevima nadzor državne granice na unutarnjim granicama ponovno uvodi samo kao krajnja mjera. Područje primjene i trajanje privremenog ponovnog uvođenja nadzora državne granice ne smije prelaziti ono što je nužno za odgovor na utvrđenu ozbiljnu prijetnju.

Nadzor državne granice može se ponovno uvesti ili produljiti na temelju članaka 25.a i 28. ako država članica utvrdi da je takva mjera potrebna i razmjerna uzimajući u obzir kriterije iz članka 26. stavka 1. i, u slučaju produljenja tog nadzora, uzimajući u obzir i procjenu rizika iz članka 26. stavka 2. Nadzor državne granice može se ponovno uvesti i u skladu s člankom 29., uzimajući u obzir kriterije iz članka 30.

3. Nadzor državne granice na unutarnjim granicama može se produljiti u skladu s člancima 25.a ili 29. ako ista ozbiljna prijetnja potraje ili, ako je prijetnja povezana s izvanrednim stanjima u području javnog zdravlja velikih razmjera, u skladu s člankom 28.

Smatra se da ista ozbiljna prijetnja traje ako se obrazloženje koje pruži država članica za produljenje nadzora državne granice temelji na razlozima koji su isti kao oni zbog kojih je opravdano početno ponovno uvođenje nadzora državne granice.";

11. umeće se sljedeći članak:

„Članak 25.a

Postupak za slučajeve u kojima je potrebno djelovati zbog nepredvidljivih ili predvidljivih događaja

1. Ako je ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u državi članici nepredvidljiva i zahtijeva hitno djelovanje, država članica iznimno može bez odlaganja ponovno uvesti nadzor državne granice na unutarnjim granicama.

2. Istodobno s ponovnim uvođenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama na temelju stavka 1. ovog članka država članica obavješćuje Europski parlament, Vijeće, Komisiju i druge države članice o ponovnom uvođenju nadzora državne granice u skladu s člankom 27. stavkom 1.

3. Ako država članica ponovo uvede nadzor državne granice na unutarnjim granicama na temelju stavka 1., nadzor državne granice ostaje na snazi najdulje mjesec dana. Potraje li ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti dulje od tog razdoblja, država članica može produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama na dodatna razdoblja čije najdulje trajanje nije dulje od tri mjeseca.

4. Ako je u državi članici predvidljiva ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti, država članica obavješćuje Europski parlament, Vijeće, Komisiju i druge države članice u skladu s člankom 27. stavkom 1. najkasnije četiri tjedna prije planiranog ponovnog uvođenja nadzora državne granice ili što je prije moguće ako okolnosti koje uzrokuju potrebu za ponovnim uvođenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama postanu poznate državi članici manje od četiri tjedna prije planiranog ponovnog uvođenja.

5. Ako se primjenjuje stavak 4. ovog članka i ne dovodeći u pitanje stavak 6., nadzor državne granice na unutarnjim granicama može se ponovno uvesti na razdoblje od najdulje šest mjeseci. Ako ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti potraje i nakon tog razdoblja, država članica može produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama na razdoblja od najviše šest mjeseci koja se mogu obnoviti. Europski parlament, Vijeće, Komisija i druge države članice obavješćuju se o svim produljenjima u skladu s člankom 27. i u rokovima iz stavka 4. ovog članka. Podložno stavku 6. ovog članka najdulje trajanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne smije biti dulje od 2 godine.

6. Ako država članica smatra da postoji znatna izvanredna situacija u vezi s trajnom ozbiljnom prijetnjom kojom se opravdava neprekidna potreba za nadzorom državne granice na unutarnjim granicama u trajanju koje premašuje najdulje razdoblje iz stavka 5. ovog članka, ona obavješćuje Europski parlament, Vijeće i Komisiju i druge države članice o svojoj namjeri da produlji nadzor unutarnjih granica za dodatno razdoblje od najviše šest mjeseci. Ta se obavijest daje najkasnije četiri tjedna prije planiranog produljenja te, uzimajući u obzir mišljenje Komisije izdano u skladu s člankom 27.a stavkom 3., sadržava procjenu rizika u skladu s člankom 26. stavkom 2. u kojoj se:

(a) obrazlaže trajna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti;

(b) obrazlaže da se u trenutku obavijesti alternativne mjere za uklanjanje prijetnje smatraju neučinkovitima ili da je za njih utvrđeno da su neučinkovite;

(c) iznose mjere ublažavanja za koje se smatra da prate nadzor državne granice na unutarnjim granicama;

(d) uključuje, prema potrebi, prikaz sredstava, djelovanja, uvjeta i vremenskog okvira koji se uzimaju u obzir s ciljem ukidanja nadzora državne granice na unutarnjim granicama.

U roku od tri mjeseca od obavijesti iz prvog podstavka Komisija izdaje novo mišljenje o nužnosti i proporcionalnosti produljenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Komisija nakon primitka te obavijesti na vlastitu inicijativu može, ili na zahtjev države članice izravno zahvaćene mjerama mora, pokrenuti postupak savjetovanja u skladu s člankom 27.a stavkom 1.

Ako se u znatnoj izvanrednoj situaciji potvrdi trajna potreba za nadzorom državne granice na unutarnjim granicama kao rezultat postupka iz ovog stavka, ali dodatno razdoblje od šest mjeseci iz prvog podstavka nije dovoljno za osiguravanje dostupnosti učinkovitih alternativnih mjera za uklanjanje trajne prijetnje, država članica može odlučiti produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama za daljnje i konačno dodatno razdoblje od najviše šest mjeseci, u skladu s procjenom rizika iz drugog podstavka. Ako država članica odluči to učiniti, bez odgode obavješćuje Komisiju o svojoj namjeri da produlji nadzor državne granice na unutarnjim granicama. Komisija bez odgode donosi preporuku o usklađenosti takvog konačnog produljenja s Ugovorima, a posebno s načelima nužnosti i proporcionalnosti. U toj se preporuci također utvrđuju, prema potrebi s drugim državama članicama, učinkovite kompenzacijske mjere koje treba provesti.";

12. članak 26. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 26.

Kriteriji za privremeno ponovno uvođenje i produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama

1. Kako bi utvrdila je li ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama potrebno i razmjerno u skladu s člankom 25. stavkom 2., država članica posebice procjenjuje:

(a) primjerenost mjere ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, uzimajući u obzir narav utvrđene ozbiljne prijetnje, a posebno činjenicu je li vjerojatno da će se ponovnim uvođenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama na odgovarajući način ukloniti prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti i mogu li se ciljevi koji se žele postići tim ponovnim uvođenjem postići na sljedeće načine:

i. upotrebom alternativnih mjera kao što su razmjerne kontrole koje se provode u kontekstu kontrola unutar državnog područja iz članka 23. točke (a);

ii. primjenom postupka utvrđenog u članku 23.a;

iii. drugim oblicima policijske suradnje predviđenima pravom Unije;

iv. zajedničkim mjerama za privremena ograničenja putovanja u države članice kako su navedene u članku 21.a stavku 2.;

(b) vjerojatan učinak te mjere na:

i. kretanje osoba na području bez nadzora unutarnjih granica; i

ii. funkcioniranje prekograničnih regija, uzimajući u obzir snažne društvene i gospodarske veze između njih.

2. Ako se nadzor državne granice na unutarnjim granicama provodi šest mjeseci u skladu s člankom 25.a stavkom 5., dotična država članica provodi procjenu rizika koja uz elemente sadržane u članku 27. stavcima 2. i 3. uključuje i ponovnu procjenu kriterija utvrđenih u stavku 1. ovog članka.

3. Ako je nadzor državne granice na unutarnjim granicama ponovno uveden ili produljen, predmetne države članice osiguravaju da je popraćen odgovarajućim mjerama kojima se ublažava utjecaj ponovnog uvođenja nadzora državne granice na osobe i prijevoz robe, posebno uzimajući u obzir snažne društvene i gospodarske veze između prekograničnih regija i osobe na obveznom putovanju.";

13. članak 27. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 27.

Obavješćivanje o privremenom ponovnom uvođenju ili produljenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama i procjeni rizika

1. Obavijesti država članica o ponovnom uvođenju ili produljenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama sadržavaju sljedeće informacije:

(a) razloge za ponovno uvođenje ili produljenje, uključujući sve relevantne podatke koji detaljno navode događaje koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju njezinu javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti;

(b) područje primjene predloženog ponovnog uvođenja ili produljenja uz naznaku dijela ili dijelova unutarnjih granica gdje se nadzor državne granice treba ponovno uvesti ili produljiti;

(c) nazive ovlaštenih graničnih prijelaza;

(d) datum i trajanje planiranog ponovnog uvođenja ili produljenja;

(e) procjenu nužnosti i proporcionalnosti iz članka 26. stavka 1. te, u slučaju produljenja, iz članka 26. stavka 2.;

(f) prema potrebi, mjere koje druge države članice trebaju poduzeti.

Obavijest mogu zajednički podnijeti dvije ili više država članica.

Države članice podnose obavijest s pomoću predloška koji Komisija utvrđuje u skladu sa stavkom 6.

2. Ako se nadzor državne granice provodi šest mjeseci u skladu s člankom 25.a stavkom 5., svaka daljnja obavijest o produljenju tog nadzora sadržava procjenu rizika. U procjeni rizika navodi se razmjer i predviđeni razvoj ozbiljne prijetnje, pogotovo očekivano trajanje ozbiljne prijetnje te informacije o tome koji bi dijelovi unutarnjih granica mogli biti ugroženi, kao i informacije o mjerama za koordinaciju s drugim državama članicama na koje nadzor državne granice na unutarnjim granicama utječe ili bi vjerojatno mogao utjecati.

3. Ako zbog situacije iz članka 25. stavka 1. točke (c) države članice ponovno uvedu ili produlje nadzor državne granice, u procjeni koja se zahtijeva u stavku 1. točki (e) ovog članka navode se i procjena rizika i informacije o iznenadnim velikim nedopuštenim kretanjima, uključujući sve informacije dobivene od relevantnih agencija Unije u skladu s njihovim ovlastima i analizu podataka iz relevantnih informacijskih sustava.

4. Predmetna država članica na zahtjev Komisije dostavlja sve dodatne informacije, uključujući o mjerama za koordinaciju s državama članicama na koje utječe planirano produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama, kao i dodatne informacije potrebne za ocjenu moguće upotrebe mjera iz članka 23. i članka 23.a.

5. Države članice nisu obvezne dostaviti sve informacije iz stavaka 1. do 4. ovog članka ako je to opravdano zbog očuvanja javne sigurnosti, uzimajući u obzir povjerljivost istraga koje su u tijeku. Države članice koje podnose obavijest na temelju stavka 1. ili 2. mogu, prema potrebi i u skladu s nacionalnim pravom, proglasiti sve ili neke dijelove dostavljenih informacija povjerljivima, a pogotovo procjene rizika. Takvo proglašavanje informacija povjerljivima ne sprečava druge države članice na koje utječe privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama da ostvare pristup informacijama preko odgovarajućih i sigurnih kanala. Takvo proglašavanje informacija povjerljivima ne sprječava države članice da ih učine dostupnima Europskom parlamentu. Slanje i rukovanje informacijama i dokumentima dostavljenima Europskom parlamentu u skladu s ovim člankom ne uključuje procjene rizika iz stavka 2. i mora biti u skladu s pravilima o prosljeđivanju klasificiranih podataka i postupanju s njima.

6. Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila predložak iz stavka 1. trećeg podstavka ovog članka te predložak čini dostupnim na internetu. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 38. stavka 2.";

14. umeće se sljedeći članak:

„Članak 27.a

Savjetovanje s državama članicama i mišljenje Komisije

1. Nakon primitka obavijesti podnesenih na temelju članka 27. stavka 1. Komisija na vlastitu inicijativu može, ili na zahtjev države članice izravno zahvaćene nadzorom državne granice na unutarnjim granicama mora, pokrenuti postupak savjetovanja koji uključuje zajedničke sastanke između države članice koja planira ponovno uvesti ili produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama i drugih država članica, posebno onih na koje te mjere izravno utječu, te relevantnih agencija Unije.

Cilj je savjetovanja posebno ispitati prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti, nužnost i proporcionalnost planiranog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, uzimajući u obzir primjerenost alternativnih mjera, te, ako je nadzor državne granice već ponovo uveden, njegov učinak, kao i načine osiguravanja uzajamne suradnje između država članica u vezi s ponovnim uvođenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama.

Države članice koje planiraju ponovno uvesti ili produljiti nadzor državne granice na unutarnjim granicama uzimaju u obzir rezultate tog savjetovanja pri odlučivanju o ponovnom uvođenju ili produljenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama i pri provedbi nadzora državne granice na unutarnjim granicama.

2. Nakon primitka obavijesti podnesenih u vezi s ponovnim uvođenjem ili produljenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama Komisija mora, ili bilo koja država članica može, ne dovodeći u pitanje članak 72. UFEU-a, izdati mišljenje ako na temelju informacija navedenih u obavijesti i, prema potrebi, procjeni rizika ili bilo kojim dodatnim informacijama osjeća zabrinutost u pogledu potrebe ili razmjernosti planiranog ponovnog uvođenja ili produljenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama.

3. Nakon primitka obavijesti podnesenih u vezi s produljenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama na temelju članka 25.a stavka 4. koje dovode do nastavka nadzora državne granice na unutarnjim granicama u ukupnom trajanju od 12 mjeseci, Komisija izdaje mišljenje o nužnosti i proporcionalnosti tog nadzora državne granice.

Mišljenje Komisije između ostalog sadržava:

(a) ocjenu je li ponovno uvođenje ili produljenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti;

(b) ocjenu jesu li alternativne mjere za uklanjanje ozbiljne prijetnje dovoljno istražene.

Ako se ocjenjuje ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama i smatra se da je ono u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti, mišljenje prema potrebi sadržava preporuke o poboljšanju suradnje među državama članicama kako bi se ograničio utjecaj nadzora državne granice na unutarnjim granicama i doprinijelo smanjenju trajne prijetnje.

4. Kad izda mišljenje iz stavka 2. ili 3. Komisija uspostavlja postupak savjetovanja, u skladu sa stavkom 1., kako bi to mišljenje raspravila s državama članicama.";

15. Članak 28. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 28.

Posebni mehanizam kad izvanredno stanje u području javnog zdravlja ugrožava sveukupno funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica

1. Kad Komisija utvrdi da postoji izvanredno stanje u području javnog zdravlja velikih razmjera koje negativno utječe na nekoliko država članica i ugrožava sveukupno funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica, može predložiti Vijeću da donese provedbenu odluku kojom se državama članicama odobrava ponovno uvođenje nadzora državne granice, uključujući sve odgovarajuće mjere ublažavanja koje treba uspostaviti na nacionalnoj razini i razini Unije, ako dostupne mjere iz članka 21.a i članka 23. nisu dovoljne za suzbijanje izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera. Države članice mogu od Komisije zatražiti da takav prijedlog podnese Vijeću.

2. Provedbena odluka Vijeća iz stavka 1. obuhvaća razdoblje od najviše šest mjeseci i može se obnavljati na prijedlog Komisije na dodatna razdoblja od po najviše šest mjeseci za čitavo vrijeme trajanja izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera, uzimajući u obzir preispitivanje iz stavka 4.

3. Ako države članice ponovno uvedu ili produlje nadzor državne granice zbog izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera iz stavka 1., taj se nadzor državne granice temelji na provedbenoj odluci Vijeća iz stavka 1. od njezina stupanja na snagu.

4. Komisija redovito preispituje razvoj izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera kako je navedeno u stavku 1. i učinak mjera donesenih u skladu s provedbenom odlukom Vijeća iz tog stavka kako bi ocijenila jesu li mjere i dalje opravdane i, ako nisu, predložila ukidanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama što je prije moguće.

5. Države članice odmah obavješćuju Europski parlament, Vijeće, Komisiju i druge države članice o ponovnom uvođenju nadzora državne granice u skladu s odlukom iz stavka 1.

6. Države članice mogu poduzeti druge mjere iz članka 23., kako bi ograničile opseg nadzora državne granice na unutarnjim granicama. Komisija te mjere uzima u obzir pri preispitivanju iz stavka 4. ovog članka.";

16. članak 33. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 33.

Izvješće o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama

1. U roku od četiri tjedna od ukidanja nadzora državne granice na unutarnjim granicama države članice koje su provodile nadzor državne granice na unutarnjim granicama podnose Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji izvješće o ponovnom uvođenju i, prema potrebi, produljenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kad se nadzor državne granice produljuje u skladu s člankom 25.a stavkom 5., predmetna država članica podnosi izvješće po isteku 12 mjeseci i 12 mjeseci nakon toga, ako se nadzor državne granice iznimno nastavi provoditi.

3. U izvješću se posebno navodi početna i daljnja procjena nužnosti i proporcionalnosti nadzora državne granice, ispunjavanje kriterija iz članka 26., provođenje provjera, praktična suradnja sa susjednim državama članicama, posljedični utjecaj na slobodno kretanje osoba, pogotovo u prekograničnim regijama, te učinkovitost ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, uključujući ex-post procjenu nužnosti i proporcionalnosti ponovnog uvođenja nadzora državne granice.

4. Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila jedinstveni obrazac za to izvješće i čini ga dostupnim na internetu. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 38. stavka 2.

5. Komisija može izdati mišljenje o toj ex-post procjeni privremenog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na jednoj ili više unutarnjih granica ili njihovih dijelova.

6. Najmanje jednom godišnje Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o funkcioniranju područja bez nadzora unutarnjih granica („izvješće o stanju Schengena"). Komisija može i zasebno raspravljati o izvješću o stanju Schengena s Europskim parlamentom i Vijećem. To izvješće uključuje popis svih odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama koje su donesene u relevantnoj godini te mjera koje je Komisija poduzela u pogledu ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama. U izvješću se posebna pozornost posvećuje nadzoru državne granice koji je na snazi dulje od dvanaest mjeseci. Uključuje i procjenu nužnosti i proporcionalnosti ponovnog uvođenja i produljenja nadzora državne granice tijekom razdoblja na koje se odnosi izvješće te informacije o trendovima na području bez nadzora unutarnjih granica u pogledu nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja, uzimajući u obzir dostupne informacije relevantnih agencija Unije i analizu podataka iz relevantnih informacijskih sustava.";

17. članak 36. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 36.

Izmjene priloga

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. u vezi s izmjenama priloga III., IV. i VIII.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 37. radi dopune ove Uredbe dodavanjem kategorija osoba na obveznom putovanju u dio B Priloga XI.

3. Kada, u opravdanim slučajevima, u vezi s prirodom izvanrednog stanja u području javnog zdravlja velikih razmjera, to zahtijevaju krajnje hitni razlozi, na delegirane akte donesene na temelju stavka 2. ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku 37.a.";

18. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 37.a*

Hitni postupak

1. Delegirani akti doneseni na temelju ovog članka stupaju na snagu bez odgode i primjenjuju se sve dok nije podnesen prigovor u skladu sa stavkom 2. Prilikom priopćenja delegiranog akta Europskom parlamentu i Vijeću navode se razlozi za primjenu hitnog postupka.

2. Europski parlament ili Vijeće mogu podnijeti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 5. U takvom slučaju Komisija bez odgode stavlja dotični akt izvan snage nakon što joj Europski parlament ili Vijeće priopće svoju odluku o podnošenju prigovora.";

19. u članku 39. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(h) obavijest o područjima koja se smatraju prekograničnim regijama i o svim relevantnim izmjenama koje se na njih odnose.";

20. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 42.b*

Obavješćivanje o prekograničnim regijama

Sve države članice sa zajedničkim unutarnjim granicama do 11. siječnja 2025. u bliskoj suradnji utvrđuju dijelove svojeg državnog područja koji se smatraju prekograničnim regijama, uzimajući u obzir snažne društvene i gospodarske veze između njih, i obavješćuju Komisiju o njima.

Države članice obavješćuju Komisiju i o svim relevantnim izmjenama koje se odnose na te regije.";

21. tekst iz Priloga ovoj Uredbi dodaje se kao prilozi XI. I XII. Uredbi (EU) 2016/399:

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. lipnja 2024.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	M. MICHEL

PRILOG

„PRILOG XI.

Obvezno putovanje

DIO A

Kategorije osoba iz članka 21.a. stavka 4.:

1. zdravstveni djelatnici, istraživači u zdravstvu i djelatnici u skrbi za starije osobe;
2. pogranični radnici;
3. osoblje u prometnom sektoru;
4. diplomati, osoblje međunarodnih organizacija i osobe koje primaju poziv međunarodnih organizacija i čija je fizička prisutnost potrebna za dobro funkcioniranje tih organizacija, vojno osoblje, humanitarni djelatnici i osoblje civilne zaštite pri obavljanju svojih dužnosti;
5. putnici u tranzitu;
6. osobe koje putuju zbog nužnih obiteljskih razloga;
7. pomorci;
8. osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, ili kojima je potreban ulazak zbog drugih humanitarnih razloga.

DIO B

Kategorije osoba iz članka 21.a stavka 5.:

1. djeca u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju i učenici koji se obrazuju u susjednoj zemlji i njihovi skrbnici koji ih prate, koji prelaze granicu u svrhu takvog obrazovanja, kao i studenti ili osobe koje putuju u obrazovne svrhe;
2. sezonski radnici, uključujući radnike koji proizvode hranu;
3. osobe koje putuju zbog uvjerljivih razloga povezanih s brigom o životinjama ili zbog mjera potrebnih za poljoprivredu i šumarstvo u pojedinačnim slučajevima;
4. visokokvalificirani radnici te ključno i znanstveno osoblje čije je zapošljavanje potrebno iz gospodarske, društvene i sigurnosne perspektive i čiji se rad ne može odgoditi ili obavljati u inozemstvu;
5. osoblje javnih tijela za obranu, javni poredak, javno zdravlje i nacionalnu sigurnost, tj. osoblje policije, granične policije, odjelâ za imigraciju, odjelâ civilne zaštite javnog zdravlja itd. ili predstavnici tijelâ za izvršavanje zakonodavstva, ako je putovanje povezano s obavljanjem službenih dužnosti, uključujući osoblje odgovorno za rad i održavanje kritične infrastrukture;
6. ribari i osobe koje rade ili pružaju usluge na brodovima ili odobalnim rudarskim platformama i platformama za bušenje, na temelju radnog odnosa koji nije ugovor o radu u pomorstvu;
7. osobe koje ulaze u državu članicu radi primanja osnovnih zdravstvenih usluga, uključujući putnike u vozilima hitnih službi;
8. bračni drugovi (vjenčani partner, partner u izvanbračnoj zajednici, nevjenčani partner) i djeca osobe na obveznom putovanju, uključujući državljane trećih zemalja koji putuju radi spajanja obitelji;
9. državljani trećih zemalja koji putuju kako bi odgovorili na poziv pravosudnog tijela;
10. osobe koje posjeduju međunarodnu novinarsku iskaznicu koju izdaje Međunarodna federacija novinara;
11. osobe ovisne o skrbi koje putuju do svojih skrbnika.

PRILOG XII.

DIO A

Postupak transfera osoba uhićenih u pograničnim područjima unutarnjih granica

1. Odluke o transferu u skladu s člankom 23.a stavkom 2. izdaju se na standardnom obrascu utvrđenom u dijelu B ovog Priloga koji je popunilo nadležno nacionalno tijelo. Ta odluka odmah stupa na snagu.

2. Popunjeni standardni obrazac uručuje se dotičnom državljaninu treće zemlje koji potpisom obrasca potvrđuje primitak odluke o transferu i kojem se izdaje preslika potpisanog obrasca.

   Ako državljanin treće zemlje odbije potpisati standardni obrazac, nadležno tijelo navodi to odbijanje u obrascu u stavku „napomene".

3. Nacionalna tijela koja izdaju odluku o transferu bilježe podatke na standardnom obrascu utvrđenom u dijelu B ovog Priloga.

4. Nacionalna tijela koja izdaju odluku o transferu svake godine obavješćuju Komisiju o broju osoba transferiranih u druge države članice, navodeći državu članicu ili države članice u koje su osobe transferirane, razloge za utvrđivanje da te osobe nemaju pravo boravka u državi članici i, ako je taj podatak dostupan, državljanstvo uhićenih državljana trećih zemalja.

5. Državljani trećih zemalja uhićeni u pograničnim područjima i transferirani u skladu s tim postupkom imaju pravo na žalbu. Žalbeni postupak protiv odluke o transferu vodi se u skladu s nacionalnim pravom. Državljanima trećih zemalja osigurava se djelotvoran pravni lijek u skladu s člankom 47. Povelje. Državljaninu treće zemlje uručuje se i popis kontaktnih točaka, pisan na jeziku koji razumije ili za koji se može razumno pretpostaviti da bi trebao razumjeti, na kojima može dobiti informacije o zastupnicima koji su ovlašteni zastupati državljanina treće zemlje u skladu s nacionalnim pravom. Žalba nema suspenzivan učinak.

6. Nadležna nacionalna osiguravaju da se državljanin treće zemlje kojem je izdana odluka o transferu transferira, u okviru bilateralne suradnje iz članka 23.a stavka 1. točke (a) nadležnim tijelima države članice primateljice. Transfer se obavlja odmah, a najkasnije u roku od 24 sata. Poslije tog roka postupak transfera ne može se provesti te se, prema potrebi, primjenjuju relevantne odredbe Direktive 2008/115/EZ. Nadležna nacionalna tijela države članice primateljice surađuju s nadležnim nacionalnim tijelima države članice koja obavlja transfer u tu svrhu.

DIO B

Standardni obrazac za transfer osoba uhićenih u pograničnim područjima unutarnjih granica

 Ime države

Logotip države (naziv ureda)

POSTUPAK TRANSFERA NA POGRANIČNIM PODRUČJIMA UNUTARNJIH GRANICA

Dana _____ u (vrijeme) _____ na (navesti vrstu obližnje unutarnje granice ili druge relevantne podatke povezane s uhićenjem u skladu s člankom 23.a Zakonika o schengenskim granicama)
_____

Mi, niže potpisani, _____ pred sobom imamo:

Osobni podaci (ovisno o dostupnosti)

Prezime _____ Ime _____

Datum rođenja _____ Mjesto rođenja _____ Spol _____

Državljanstvo _____ S boravištem u _____

Vrsta identifikacijske isprave _____ Broj _____

Izdana u _____ dana _____

Broj vize, ako postoji _____ Vrsta _____ Izdana od _____

Vrijedi od _____ do _____

Za razdoblje od _____ dana: _____

Dolazi iz _____ prijevoznim sredstvom _____ (navesti prijevozno sredstvo, npr. broj leta) te ga/je se obavješćuje da će ga/je se transferirati u _____ u skladu s člankom 23.a Zakonika o schengenskim granicama:

Razlozi kojima se obrazlaže da osoba nema pravo boravka u državi članici:

Napomene

□ Dotična osoba odbila je potpisati obrazac.

Dotična osoba _____ Nadležna tijela_____

Dotična osoba može podnijeti žalbu protiv transfera u skladu s nacionalnim pravom. Dotičnoj osobi uručuje se preslika ovog dokumenta (svaka država mora navesti upućivanja na nacionalno pravo i postupak koji se odnosi na pravo na podnošenje žalbe te kontaktne točke koje mogu pružiti informacije o predstavnicima koji su ovlašteni zastupati državljanina treće zemlje).”.